

HARİTA SEKTÖRÜNÜN YENİ YÜZYIL VİZYONU

Dr. Erol KÖKTÜRK
Harita Mühendisi

Robert H. Rosen, “*İnsanlar, kendilerinden daha büyük bir şeyin parçalan durumuna geldiklerinde şaşkıncu şeyler olabilir*” der. Tekillikliğini koruyarak “biz”i arayan insan bilinçle oluşturduğu ve evrensel ilkeler üzerine oturduğu bir vizyona sahipse, bir geleceğe sahip olur. Önce vizyonunu ifade eder ve bu vizyon onun gelecekle ilgili verilmiş sözü olur. Bu noktadan soma kişi verdiği sözle bütünlük içinde yaşayarak yaşamını oluşturur.

Doğan Cüceloğlu “*İçimizdeki Biz*” kitabında *vizyonu* (s: 73-131), *yaşamın tümünü anlamlaştıran, her güne, her saate, her davranışa anlam veren bir bütün* olarak tanımlamaktadır. Bu bütün evrensel temel ilkeler üzerine kurulmuşsa, kişinin kafasını ve kalbini içeriyorsa, muazzam bir güç kaynağı oluşturur ve insan yaşam coşkusuna kavuşur. Kişi yaşamının temeli olacak vizyonunu kendisi için oluşturmalı, başkalarına göstermelik olarak yapmamalıdır. Yaşam vizyonunu oluştururken, kendi iç dünyasına yönelmeli, orada gönlünü coşturan bir yaşam görevi, bir hizmet bulmalı ve bu yolu izleyerek geleceğini görebilmelidir.

Vizyonun kişiye yönelik bu özelliğinin yaşamın bütünselliği içinde bir yerlere oturtulması gerekir. **Çünkü insan değişik yaşam rolleri içinde bir bütündür.** Yani parçaların yan yana konmasından oluşmamıştır. İnsan bir bütündür, yaşam bir bütündür, evren bir bütündür. Bu nedenle bir insanın yaşamının değişik yönleri bir bütünlük içinde ilişki içindedir. Bu bütünlük bozulduğu zaman sağlıklı bir durum ortaya çıkar. Bütünlüğü bozulmamış bir insanın, doğal olarak, yaşam başarısından söz edilir. Yaşamı bölük pörçük, parçalara bölünmüş olan insan ise değişik rollerinde başarılı olabilir, ama yaşamın tümünde başarısızlığa uğrayabilir.

Yaşamın bütünlüğünü bilmek, yaşam vizyonunu bu bütünlük üzerine oturtmak ve yaşam rollerini bu vizyon çerçevesinde dengelemek bir insanın erişebileceği en önemli başarıdır. Öte yandan kişinin varmak istediği noktanın bilincinde olması kadar, şu an nerede olduğunu gerçekçi olarak değerlendirmesi de önemlidir. Şimdiki nokta ile gelecekte varmak istediği nokta arasındaki mesafe, bu kişinin gelişmesi için bir psikolojik gerginlik yaratır. Buna “**gelişim gerginliği**” adını veren Cüceloğlu, gelişim gerginliğinin kişiyi öğrenmeye ve gelişmeye ittiğini, onu canlı tuttuğunu belirtir. Çünkü bir vizyondan kaynaklanan gelişim gerginliği, insanın yaşamındaki en önemli güç kaynağıdır. Bu güç sayesinde, vizyon sahibi kişi başarısızlıklara takılıp kalmaz. Çünkü yaşamda başarısızlık yoktur. Başarısızlık bir olaydır. Bir olay beklenen sonucu vermemiştir. Ne var ki, beklenen sonucu vermeyen bu olay, kişiye mutlaka önemli bir şey öğretmiştir. Bu nedenle Vince Lombardi'nin dediği gibi, **“önemli olan yere düşüp düşmemen değil, tekrar ayağa kalkıp kalkmamalıdır.”**

Ayağa kalkmak insanın **içinde enerji, önünde bir hedef olmasıyla** ilişkilidir. Bu hedefler, vizyon ana başlığı altındaki hedefler, insan için olduğu gibi sektörler ve kurumlar için de önemlidir. Bir sektörün ve kurumun da, kendi uğraş alanına tanımlanmış hedefler bütünü açısından bakması, projeksiyonlarını yapması, ona göre bir değişim izlenmesini adım adım yaşama geçirmesi gerekir. Yani iyi düşünülmüş, rafine edilmiş bir vizyonunun olması gerekir. Tersine durumda, parçacı etkinliklerle, bir bütünü oluşturmaktan uzak faaliyetlerle sıradanlıktan kurtulmak olanaklı olamaz. Bütünün tanımlanması, onun gerçekleştirilmesine yönelik kurumsal ya da sektörel enerjinin üretilmesini gerektirecek, daha doğrusu bunu zorunlu kılacaktır. Ama önce bulunulan durumun, noktanın, çizginin iyi ve net bir fotoğrafının çekilmesi, bunun ardından da sektörel ya da kurumsal “gelişim gerginliğinin”

tanımlanması gerekecektir. Vizyon konusu, mesleğimizin geleceği konusu, meslek alanımızda yurt dışında yapılan birçok araştırmada göze çarpmaktadır. 2010-2015 yıllarının haritacılığını ya da o bütünü oluşturan öğelerden bazılarını, bunlara yönelik yeni örgütlenmeleri, insan kaynaklarını tartışan çalışmaların sayısı giderek artmaktadır. **Gelişimi ve değişimi evrim yasaları çerçevesinde ele alanlar, bunun bir gecede olmayacağını bilenler, bu hazırlıkları yapmaktadırlar.** Tartışmaktadırlar ve geleceği aramaktadırlar. Geleceğimize bugünlerden sahip olma düşüncesinde isek, yani kendi yolumuzu kendimiz yapmayı erkliyorsa, bu tartışmaların başlatılması, hazırlıkların yapılması gerekir.

Ülkemizde harita sektörünün 2015-2020 vizyonu nedir? Bu konuda bir şeyler yapılan yer, yerler, kişi, kişiler var mıdır? Varsa ne iyi... Yoksa böylesi bir vizyonsuzluk, sektör aktörleri arasındaki çimentonun yanmasının en önemli nedenlerinden birisi değil midir? Peşinden yürünecek hedeflerden, ülkülerden yoksunluk, organize olmayan, bir bütünü oluşturmayan, ilintileri kurulmamış, parçacı çalışmaları kışkırtmaz mı? Parçacı çabalarla, düzenlemelerle, değişikliklerle sektörümüzün karşı karşıya bulunduğu değişim beklentisi karşılanabilir mi? Genel olarak mühendislerin, yanı sıra da harita mühendislerinin yaşadığı döneme karşı, gelecek kuşaklara karşı sorumluluklarının bilincinde olabilmeleri, bunları yerine getirebilmeleri, aydın insan olarak toplumsal görevlerinin üstesinden gelebilmeleri vizyonsuz, yani hedefler olmadan, yani gözlerini dikebileceği bir gelecek olmadan olanaklı olabilir mi?

Özellikle bilimsel araştırmaların ve teknolojik gelişmelerin, yeni ürünlerin sağladığı olanaklar ve yaklaşımlar, sektörümüzdeki klasik çalışma yöntemlerinin, klasik çalışma ortamlarının, klasik sektörel yapılanmanın içine sığamamaktadırlar. **Sektörün geleceğini belirleyecek yeni teknolojilerin ve uygulama alanlarının yeni sektör bütünü içinde yeniden kurgulanmaları gerekmektedir.** GPS, coğrafi bilgi sistemleri, mühendislik ölçmeleri, uzaktan algılama ve sayısal veri işleme gibi alanlarda ortaya çıkan gelişmeler, sıradanlığı aşmamız, sektöre başka pencerelerden bakmamız konusunda bizleri zorlamaktadır. Öte yandan meslek uygulamalarında doğru bilgi, iş yönetimi, standartlar, kalite ve meslek etiği gibi konuların kazandığı önem, yaşadığımız depremlerden sonra mekan ve toprak kullanımı konusunda oluşan yeni duyarlılıklar da **yeni bir sektör düzlemi** tanımlamanın önemli parametreleri olarak ortaya çıkmışlardır. Artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmaması gereken bir eşikte durmaktayız. Düşüncelerimizi takılıp kalmakla, bu eşiği geçme arasındaki ince çizgi üzerinde yoğunlaştırmak gerekmektedir.

Gelişmeler durmayacaktır. Tersine bilgi ve teknoloji üretim süreci daha da hızlanacaktır. Bazı şeyler çok daha çabuk eskimeye başlayacaktır. Yeni yüzyılda teknoloji her yıl yenilenir duruma gelecek, bilgi her yıl birkaç katına katlanacaktır... **Değişimi kaçırmadan hep onun içinde olma gereği, değişme-değiştirme gereği devingen olmayı, uyum sağlama yetisini geliştirmeyi, izleme-uyarlama becerilerini üst düzeylere çıkarmayı zorunlu kılmaktadır. Yeni yüzyılın henüz başında bu refleksleri kazanmak, bunun için çabalamak gerekmektedir.** Aslına bakılırsa, fazla seçme olanağımız da yok... Çünkü zorunluluklarla karşı karşıyayız. **Uyum sağlanamadığında, kendimizi yeniden üretmediğimizde, alışkanlıklarda diretildiğinde sıradanlaşmalar başlayacak. Sıradanlık, geleceği değiştirmenin önündeki en büyük engel, geleceği elden kaçırmının en önemli nedeni olacaktır.**

Tüm bunlar da ülkemizde harita sektörünün “**yeni yüzyıl vizyonunun**” oluşturulması için bizlere görev yüklemektedir. Sektörümüzün geleceğinin bugünlerden sahibi olabilmenin yolu, bu vizyonu oluşturmaktan geçmektedir. Bu vizyonun oluşumuna sektörüm tüm kurumlarının ve hiyerarşik olarak bakılmaksızın **tüm aktörlerinin katılımı**, birikimlerin ve deneyimlerin birbirine eklenmesi de bir yeni yüzyıl görevi olarak önümüzde durmaktadır.